

V Bruseli 17. februára 2020
(OR. en)

5982/20

COHOM 13
COPS 49
CONUN 24
COASI 12
MAMA 18
COEST 39
COAFR 51
DEVGEN 19
CFSP/PESC 113

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	17. februára 2020
Komu:	Delegácie

Č. predch. dok.:	5802/20
Predmet:	Závery Rady o prioritách EÚ na fórach OSN zaoberajúcich sa ľudskými právami v roku 2020

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o prioritách EÚ na fórach OSN zaoberajúcich sa ľudskými právami v roku 2020, ktoré Rada prijala na 3 747. zasadnutí 17. februára 2020.

Závery Rady o prioritách EÚ na fórach OSN zaoberajúcich sa ľudskými právami v roku 2020

1. **Pri príležitosti 75. výročia nadobudnutia platnosti Charty OSN** EÚ opätovne zdôrazňuje, že neochvejne podporuje **medzinárodný poriadok založený na pravidlách a účinný multilateralizmus**. EÚ bude presadzovať komplementárnosť s OSN, pokračovať v investovaní do silného a účinného systému OSN a podporovať reformy predložené generálnym tajomníkom OSN.
2. Verná pravidlám a zásadám Charty OSN bude EÚ ďalej zabezpečovať dodržiavanie ľudských práv a ďalej trvať na tom, že ľudské práva sú všeobecné, nedeliteľné, vzájomne závislé a vzájomne prepojené. EÚ bude naďalej podporovať plnohodnotnú a zmysluplnú účasť aktérov občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv v rámci systému OSN i mimo neho, a to aj v súvislosti s účasťou na zasadnutiach OSN alebo snahou o účasť na nich. EÚ vyzýva všetkých aktérov, aby zabezpečili potrebnú ochranu organizácií občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv.
3. EÚ, ktorá bola založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, rovnosti a solidarity, je odhodlaná dodržiavať, chrániť a naplňovať ľudské práva, demokraciu a právny štát, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní mieru a udržateľnej bezpečnosti ako základných kameňov jej vonkajšej činnosti. EÚ vystupuje jednotne ako presvedčený zástanca systému OSN v oblasti ľudských práv, ktorý spočíva na rovnakých zásadách, a počas celého roku 2020 bude prioritou jej vonkajšej činnosti aktívne presadzovanie, ochrana a podpora uvedeného systému. EÚ bude naďalej celosvetovo sledovať situáciu v oblasti ľudských práv a **kritizovať ich porušovanie** bez ohľadu na to, kde k takémuto porušovaniu dôjde. Svojimi výzvami sa bude obracať na štáty a neštátne subjekty, aby porušovaniu ľudských práv zabránili a okamžite ho zastavili, pričom bude presadzovať spravodlivosť, zodpovednosť a boj proti beztrestnosti. V plnej miere bude podporovať činnosť a mandát **vysokej komisárky OSN pre ľudské práva a jej úradu** a bude vyzývať všetky štáty, aby rešpektovali jej nezávislosť a spolupracovali pri účinnom vykonávaní jej mandátu. EÚ sa bude aj v kontexte OSN zasadzovať o to, aby štáty nevyužívali ľudské práva ako nástroj. O ľudských právach by sa malo rokovať výlučne na základe faktov, pričom by sa mal v plnej miere oceniť každý pozitívny vývoj.

4. EÚ bude ďalej **využívať všetky dostupné nástroje** na splnenie svojich záväzkov v oblasti ľudských práv, a to aj v rámci Rady OSN pre ľudské práva (RLP), Valného zhromaždenia OSN, Bezpečnostnej rady OSN a iných príslušných fór a v súlade so Zmluvou o EÚ a Chartou OSN, ako aj prostredníctvom verejných vyhlásení, diplomatických demaršov, verejnej diplomacie, dialógov o ľudských právach a politických dialógov a v prípade potreby aj prostredníctvom sankcií. Aj v tomto roku bude prijímať pozície k situáciám v tretích krajinách, určovať prejednávane kľúčové tematické otázky a bude sa snažiť budovať koalície tak v súvislosti s tematickými otázkami, ako aj so situáciami v konkrétnych krajinách. EÚ uznáva jedinečnú úlohu a pridanú hodnotu **Rady pre ľudské práva** a bude sa naďalej angažovať v jej **posilňovaní**. Bude pripomínať, že všetci členovia OSN, najmä členovia Rady pre ľudské práva, by mali dodržiavať najprísnejšie normy v oblasti ľudských práv a plne spolupracovať s Radou pre ľudské práva a jej mechanizmami. EÚ sa bude v roku 2020 aktívne angažovať v procese revízie systému orgánov monitorujúcich vykonávanie zmlúv a opätovne zdôrazňuje svoje pevné odhodlanie posilniť efektívnosť a účinnosť tohto systému, zachovať integritu a nezávislosť týchto orgánov a pokračovať v úsilí o posilnenie ochrany nositeľov práv. Jedným zo základných prvkov systému ľudských práv OSN sú **osobitné postupy**; **EÚ bude naďalej brániť a podporovať ich činnosť** a nezávislosť. EÚ bude ďalej vyzývať všetky štáty, aby pristúpili k **základným zmluvám v oblasti ľudských práv** a plne vykonávali ich ustanovenia na vnútroštátnej úrovni. EÚ bude ďalej plniť svoje záväzky v oblasti boja proti beztretnosti a rozhodne podporovať Medzinárodný trestný súd (MTS), a v tejto súvislosti vyzýva na všeobecnú ratifikáciu Rímskeho štatútu a na plnú spoluprácu s MTS.
5. EÚ bude naďalej vyzývať všetky štáty, aby poskytli OSN a iným mechanizmom v oblasti ľudských práv plný, bezpodmienečný a neobmedzený prístup na svoje územia, vrátane regiónov, ktoré sú predmetom sporov, a konfliktných oblastí. Očakáva, že všetky štáty budú rešpektovať a chrániť osoby spolupracujúce so systémom OSN, predovšetkým zástupcov občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv, odsúdi všetky formy zastrašovania, prenasledovania a represii voči týmto osobám a ďalej bude zdôrazňovať svoju podporu práce asistenta generálneho tajomníka OSN pre ľudské práva v tomto smere.

6. EÚ dosahuje značný pokrok smerom k dosiahnutiu **cieľov udržateľného rozvoja** a súvisiacich cieľov Agendy 2030. EÚ zostane popredným zástancom prístupu založeného na ľudských právach a jeho úplného, účinného a nediskriminačného vykonávania vo všetkých krajinách a bude spolupracovať so všetkými zainteresovanými stranami, najmä s organizáciami občianskej spoločnosti, s cieľom urýchliť dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja. Bude presadzovať a chrániť **občianske, politické, hospodárske, sociálne a kultúrne** práva v súlade s Viedenskou deklaráciou a akčným programom. EÚ bude ďalej dôrazne vystupovať voči akýmkoľvek pokusom nanovo vymedziť ľudské práva v medzinárodnom práve a medzinárodných normách v oblasti ľudských práv a oslabiť medzinárodný poriadok založený na pravidlách, a to aj v rámci diskusií o práve na rozvoj.
7. 25. výročie Pekinskej deklarácie a akčnej platformy, 20. výročie rezolúcie BR OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti a 5. výročie cieľov udržateľného rozvoja 2030 ponúkajú jedinečnú príležitosť na oživenie medzinárodných záväzkov týkajúcich sa rodovej rovnosti, pokračujúc v dynamike vyplývajúcej z 25. výročia akčného programu Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji (ICPD) v roku 2019 ako neodmysliteľne spojenej agendy. EÚ využije každú príležitosť na opätovné potvrdenie úplnej platnosti týchto záväzkov. EÚ bude dôrazne podporovať a rozširovať medzinárodné úsilie zamerané na rodovú rovnosť, plné uplatňovanie všetkých ľudských práv všetkými ženami a dievčatami a posilnenie ich postavenia, a to aj prostredníctvom úplného vykonávania akčného plánu pre rodovú rovnosť II, prijatia nového akčného plánu pre rodovú rovnosť, rodovej analýzy a uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti. Naďalej sa bude zasadzovať o začleňovanie rodového hľadiska do všetkých činností Rady pre ľudské práva, tretieho výboru Valného zhromaždenia OSN a ďalších fór pre ľudské práva. Naďalej tiež bude venovať osobitnú pozornosť vykonávaniu rezolúcie BR OSN č. 1325 a ďalších súvisiacich rezolúcií BR OSN s cieľom dosiahnuť plné a rovnocenné zapojenie žien a začlenenie rodového hľadiska do všetkých mierových a bezpečnostných iniciatív. EÚ sa zaväzuje podporovať kritickú úlohu organizácií občianskej spoločnosti, ktoré sa venujú tematike postavenia žien, a obhajkyň ľudských práv pri presadzovaní, ochrane a napĺňaní ľudských práv všetkých žien a dievčat.

8. EÚ sa bude naďalej usilovať o presadzovanie, ochranu a napĺňanie všetkých ľudských práv a o úplné a účinné vykonávanie Pekinskej akčnej platformy a akčného programu Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji a výsledkov konferencií venovaných ich preskúmaniu a v tejto súvislosti bude tiež naďalej podporovať sexuálne a reprodukčné zdravie a práva. Vzhľadom na uvedené EÚ opätovne potvrdzuje svoje odhodlanie presadzovať, chrániť a uplatňovať právo každého jednotlivca na úplnú kontrolu nad otázkami súvisiacimi s jeho sexualitou a sexuálnym a reprodukčným zdravím a slobodné a zodpovedné rozhodovanie sa v týchto otázkach bez diskriminácie, nátlaku a násillia. EÚ zároveň zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť všeobecný prístup ku kvalitným a dostupným komplexným informáciám o sexuálnom a reprodukčnom zdraví, vzdelávaniu v tejto oblasti vrátane komplexnej sexuálnej výchovy a zdravotnej starostlivosti.
9. EÚ sa bude ďalej venovať otázke sexuálneho a rodovo motivovaného násillia, ktoré predstavuje porušenie základných práv na život, slobodu, bezpečnosť, dôstojnosť a rovnosť a je prekážkou plného požívania ľudských práv zo strany žien a dievčat. Predchádzanie všetkým formám sexuálneho a rodovo motivovaného násillia a diskriminácie vrátane domáceho násillia, boj proti nim a ich stíhanie, zabezpečenie fyzickej a psychickej integrity a prístupu obetí k právnym prostriedkom nápravy, ako aj vyvodzovanie zodpovednosti voči páchatelom je ťažiskom rozvojovej a humanitárnej činnosti EÚ vo všetkých situáciách vrátane konfliktov a situácií po konfliktoch. EÚ opätovne zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa muži a chlapci zapojili do úsillia o ukončenie všetkých foriem násillia páchaného na ženách a dievčatách, odstránenie rodových rozdielov, nápravy diskriminačných spoločenských noriem a boja proti rodovým stereotypom.

10. Uznávajúc, že zmena klímy a zhoršovanie životného prostredia sú hrozbou pre ľudské práva, bude EÚ venovať väčšiu pozornosť **prepojeniu medzi ľudskými právami a životným prostredím**. EÚ bude naďalej vyzývať štáty, aby zvýšili svoje ambície a urýchlili splnenie svojich záväzkov vyplývajúcich z Parížskej dohody a ďalších mnohostranných environmentálnych dohôd a aby zaistili ochranu obhajcov environmentálnych ľudských práv. Zostane aktívna vo vzťahu k rezolúciám OSN o prepojení ľudských práv, klímy a životného prostredia, ako aj v rámci prebiehajúcich diskusií o práve na zdravé životné prostredie, a potvrdí svoj pevný záväzok voči relevantným mandátom OSN. EÚ sa bude ďalej zasadzovať o udržateľnú budúcnosť životného prostredia pre všetkých.
11. EÚ bude venovať zvýšenú pozornosť dôsledkom, ktoré majú **nové a vznikajúce digitálne technológie** pre presadzovanie a ochranu ľudských práv, demokracie, dobrej správy vecí verejných a právneho štátu. EÚ uznáva pozitívny vplyv digitalizácie, okrem iného aj na občiansku spoločnosť, vyzve však štáty, aby zmiernili riziká nových technológií. Naďalej bude presadzovať právo na otvorený a slobodný internet, chrániť súkromie a ochranu údajov a venovať osobitnú pozornosť technológiám hromadného sledovania a zároveň aktívne bojovať proti nenávisťným prejavom na internete, počítačovej kriminalite, teroristickému obsahu na internete a dezinformáciám, a to v plnom súlade s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv. EÚ bude presadzovať etický a ľudskoprávny prístup k rozvoju a uplatňovaniu umelej inteligencie.

12. **Podpora obhajcov ľudských práv** a organizácií občianskej spoločnosti je dôležitou prioritou vonkajšej politiky EÚ. EÚ bude pokračovať v úsilí o zlepšenie preventívnych a reaktívnych prostriedkov na ochranu obhajcov ľudských práv, najmä tých, ktorí sa venujú vlastníckym právam k pozemkom, otázkam životného prostredia, právam pôvodného obyvateľstva, problematike osôb patriacich k menšinám, ako aj ďalších obhajcov ľudských práv v zraniteľných situáciách vrátane obhajcov ľudských práv LGBTI osôb. EÚ bude naďalej dôrazne podporovať obhajkyne ľudských práv a kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú pri riešení rodovej nerovnosti. Naďalej bude dôrazne odsudzovať hrozby namierené na obhajcov ľudských práv, novinárov, oznamovateľov trestnej činnosti a právnikov v oblasti ľudských práv, svojvoľné zatýkanie týchto osôb a útoky na ne. EÚ posilní svoju podporu v záujme vytvorenia priaznivého prostredia pre občiansku spoločnosť a bude aj naďalej vystupovať proti neprimeraným právnym a administratívnym obmedzeniam voči organizáciám občianskej spoločnosti vrátane represívnych registračných režimov a obmedzení získavania finančných prostriedkov.
13. EÚ bude za všetkých okolností naďalej dôrazne a jednoznačne vystupovať proti **trestu smrti**. EÚ bude vyzývať posledné krajiny, ktoré stále uplatňujú trest smrti, aby tento trest zrušili alebo aspoň zaviedli moratórium ako prvý krok k jeho úplnému a zákonnému zrušeniu, pričom štáty, v ktorých platí moratórium, bude nabádať, aby podnikli všetky kroky potrebné na úplné zrušenie trestu smrti. Štáty, ktoré už trest smrti zrušili, bude nabádať, aby tento úspech zakotvili vo svojich ústavách a aby ratifikovali Druhý opčný protokol k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach. EÚ bude odsudzovať vykonávanie trestu smrti, najmä v prípadoch, pri ktorých dochádza k porušeniu minimálnych noriem, a rovnako bude odsudzovať hromadné popravy a tresty smrti na základe vynútených priznaní. Ďalej bude podporovať činnosť OSN zameranú na zrušenie trestu smrti na celom svete, najmä rezolúcie o treste smrti v Rade pre ľudské práva a v rámci 75. zasadnutia Valného zhromaždenia OSN.

14. EÚ zostáva vážne znepokojená rozšíreným používaním **mučenia** a iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania na celom svete. EÚ bude naďalej dôrazne vystupovať proti používaniu mučenia a iného zlého zaobchádzania zo strany štátnych a neštátnych subjektov bez ohľadu na to, kde k nemu dochádza, a bez ohľadu na jeho formu. EÚ je odhodlaná bojovať proti mučeniu na celom svete prostredníctvom komplexného prístupu zahŕňajúceho zákaz, prevenciu, vyvodzovanie zodpovednosti a nápravu pre obeť a bude naďalej vyzývať všetky štáty, aby zabezpečili, že obvinenia z mučenia, nedobrovoľných zmiznutí a mimosúdnych popráv sa urýchlene a skutočne vyšetrí nestranným a transparentným spôsobom, čím sa zabezpečí náležité trestné stíhanie zodpovedných osôb. V tejto súvislosti naďalej s vážnymi obavami sleduje mnohé nahlásené prípady, najmä v Burundi, Čečenskej republike (Ruská federácia), v Krymskej autonómnej republike a v meste Sevastopol, ktoré boli protiprávne anektované Ruskou federáciou, v oblastiach východnej Ukrajiny, ktoré v súčasnosti nie sú pod kontrolou vlády, v Konžskej demokratickej republike, KĽDR, Egypte, Líbyi, Mjanmarsku, Nikarague, Pakistane, na Filipínach, v Saudskej Arábii, Južnom Sudáne, Sýrii, Venezuele a v Jemene. EÚ zostáva vážne znepokojená správami o prípadoch zlého zaobchádzania a mučenia osôb vo väzbe v Číne a vyzýva orgány, aby tieto prípady dôkladne vyšetrili. EÚ bude naďalej podporovať všeobecnú ratifikáciu a účinné vykonávanie **Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu a jeho opčného protokolu**. Ako jeden zo spoluiniciátorov globálnej Aliancie za obchod bez mučenia, ktorej cieľom je ukončiť obchod s tovarom používaným na mučenie a vykonávanie trestu smrti na celom svete, a v nadväznosti na prijatie rezolúcie Valného zhromaždenia OSN o obchode bez mučenia v júni 2019 bude EÚ naďalej podporovať úsilie o vytvorenie spoločných medzinárodných noriem v tejto oblasti.

15. EÚ bude ďalej vyzývať všetky štáty, aby zabezpečili riadne fungovanie **demokratických inštitúcií, dodržiavanie zásad právneho štátu** a zásad dobrej správy vecí verejných, nezávislosť súdnictva a boj proti beztretnosti a nerovnosti, ako sa opätovne potvrdilo v záveroch Rady o demokracii z októbra 2019. Bude naliehavo vyzývať štáty, aby rešpektovali právo na účasť na správe vecí verejných, slobodu pokojného zhromažďovania a združovania – a to aj pre obhajcov ľudských práv a pokojných demonštrantov, ako aj slobodu názoru a prejavu on-line a off-line s osobitným dôrazom na bezpečnosť novinárov, blogerov a iných mediálnych pracovníkov. EÚ bude ďalej s vážnymi obavami sledovať situáciu v Azerbajdžane, Bahrajne, Bangladéši, Bielorusku, Burundi, Kambodži, Číne vrátane Hongkongu, na Krymskom polostrove, ktorý protiprávne anektovala Ruská federácia, v oblastiach na východnej Ukrajine, ktorá v súčasnosti nie je pod kontrolou vlády, v Konžskej demokratickej republike, Egypte, Eritrei, Iráne, na Filipínach, Srí Lanke, v Mjanmarsku, Nikarague, Saudskej Arábii, Ruskej federácii, Tanzánii, Tadžikistane, Turecku, Venezuele, vo Vietname a v Zimbabwe.
16. EÚ bude naďalej venovať veľkú pozornosť posilňovaniu štátnej kontroly online priestoru, ktorá predstavuje závažné riziko pre **slobodu presvedčenia a prejavu**, a taktiež bude podporovať posilňovanie medzinárodných záväzkov v oblasti ochrany slobody prejavu. Jednou z najväčších hrozieb je kriminalizácia kritiky náboženstva, orgánov štátnej moci alebo iných verejných inštitúcií na internete. EÚ bude naďalej pripomínať zodpovednosť štátov za dodržiavanie vnútroštátneho a medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a vykonávať kroky na zabezpečenie dodržiavania slobody presvedčenia a prejavu. EÚ bude naďalej pracovať na ochrane demokratických procesov pred manipuláciou zo strany tretích krajín alebo súkromných aktérov, čím ich zbaví dezinformácií alebo akýchkoľvek nenáležitých zásahov.

17. EÚ bude naďalej **dôrazne vystupovať proti všetkým formám diskriminácie**, okrem iného diskriminácie na základe pohlavia, rasy, etnického alebo sociálneho pôvodu, náboženského vyznania alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie a rodovej identity. EÚ bude konzistentne a konštruktívne spolupracovať s mechanizmami OSN zameranými na boj proti násiliu a všetkým formám diskriminácie a v tejto súvislosti bude podporovať pokračujúcu činnosť OSN. EÚ bude naďalej vyzývať všetky štáty, aby rešpektovali, chránili a dodržiavali **ľudské práva príslušníkov menšín** vrátane národnostných, etnických, náboženských a jazykových menšín. EÚ prehĺbi svoj záväzok v oblasti presadzovania a ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím vrátane požiadavky na všeobecnú ratifikáciu a účinné vykonávanie Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím. Bude sa angažovať v mechanizmoch a dialógoch OSN s cieľom nadviazať na Durbanské vyhlásenie a akčný program. EÚ zostane odhodlaná presadzovať a chrániť slobodu náboženského vyznania alebo viery. Bude odsudzovať prenasledovanie a diskrimináciu osôb patriacich k náboženským menšinám a spoločenstvám a násilie voči týmto osobám, ako aj zneužívanie zákonov o rúhaní, a zároveň bude obhajovať právo jednotlivcov prejavovať svoje náboženské vyznanie alebo vieru a meniť alebo zanechať svoje náboženské vyznanie alebo vieru. EÚ bude naďalej zdôrazňovať, že je potrebné predchádzať násiliu, vyvodzovať zodpovednosť voči páchatelom a dosiahnuť rehabilitáciu obetí a nápravu ich situácie, a zároveň bude podporovať medzináboženský dialóg. Bude odmietať všetky formy podnecovania k násiliu alebo nenávistných prejavov on-line i off-line, pri súčasnom úplnom zachovaní práva na slobodu prejavu. Naďalej bude presadzovať Deklaráciu OSN o právach pôvodného obyvateľstva a bude sa aktívne angažovať na fórach, na ktorých sa bude rokovať o právach pôvodného obyvateľstva, a to aj v kontexte Medzinárodnej dekády pre pôvodné jazyky. EÚ bude naďalej kriticky poukazovať na prípady pretrvávajúceho porušovania a zneužívania osôb patriacich k menšinám, okrem iného v Kamerune, Mjanmarsku, Pakistane, Ruskej federácii a na Krymskom polostrove, ktorý protiprávne anektovala Ruská federácia, a v oblastiach východnej Ukrajiny, ktoré v súčasnosti nie sú pod kontrolou vlády. S vážnym znepokojením bude ďalej sledovať situáciu v oblasti Sin-ťiang, a to s osobitným zreteľom na existenciu širokej siete politických reedukačných táborov a rozšírený dohľad namierený proti Ujgurom a iným menšinám. EÚ bude aj naďalej vyzývať na dodržiavanie slobody prejavu, rešpektovanie kultúrnej rozmanitosti a slobody náboženského vyznania alebo viery, a to v neposlednom rade v Ujgurskej autonómnej oblasti Sin-ťiang a Tibetskej autonómnej oblasti.

18. **EÚ bude naďalej podporovať ochranu a dodržiavanie ľudských práv všetkých detí** a najmä detí v zraniteľných situáciách, pričom bude rešpektovať základnú zásadu najlepšieho záujmu dieťaťa v súlade s Dohovorom OSN o právach dieťaťa. V tejto súvislosti bude úzko spolupracovať s OSN, najmä s osobitnými zástupkyňami generálneho tajomníka OSN pre deti v ozbrojených konfliktoch a pre násilie páchané na deťoch. Rok 2020 je rokom 20. výročia prijatia Opčného protokolu k Dohovoru o právach dieťaťa o účasti detí v ozbrojených konfliktoch a Opčného protokolu o predaji detí, detskej prostitúcii a detskej pornografii. EÚ bude preto presadzovať ich ratifikáciu a obnoví svoj záväzok chrániť deti pred náborom a využívaním zo strany ozbrojených síl a ozbrojených skupín, ako aj pred všetkými formami vykorisťovania a zneužívania vrátane obchodovania s ľuďmi a sexuálneho vykorisťovania. Naďalej bude podporovať iniciatívy zamerané na uplatňovanie **práv dieťaťa** prostredníctvom zdravého životného prostredia, zabezpečenie všeobecného prístupu ku kvalitným službám vrátane vzdelávania a zdravotnej starostlivosti, odstránenie všetkých foriem násillia voči všetkým deťom vrátane šikanovania a kybernetického šikanovania, ako aj škodlivých praktík, ako sú detské, skoré a nútené manželstvá a mrženie ženských pohlavných orgánov. Aj v tomto roku bude presadzovať politiku nulovej tolerance voči detskej práci.
19. **Terorizmus** je jednou z najzávažnejších hrozieb pre medzinárodný mier a bezpečnosť. EÚ vyzýva všetky štáty, aby na teroristické trestné činy reagovali v plnom súlade s medzinárodným právom, najmä s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv, humanitárnym právom a medzinárodným utečeneckým právom. EÚ bude pri hodnotení vykonávania globálnej stratégie OSN pre boj proti terorizmu naďalej podporovať odkazy na ľudské práva a medzinárodné právo v oblasti ľudských práv. V rámci boja proti terorizmu musia byť v centre pozornosti jeho obeť, ktorých práva musia byť chránené a podporované.

20. EÚ bude naďalej vyzývať všetky štáty, aby dodržiavali **medzinárodné humanitárne právo** a právo v oblasti ľudských práv – a to aj v kybernetickom priestore – a aby na celom svojom území zabezpečili úplný, včasný a neobmedzený prístup pre poskytovanie humanitárnej pomoci obyvateľstvu v núdzi, ako aj účinnú ochranu humanitárnych a zdravotníckych pracovníkov. V tejto súvislosti bude naďalej pozorne sledovať situáciu na Krymskom polostrove, ktorý protiprávne anektovala Ruská federácia, a v oblastiach východnej Ukrajiny, ktoré v súčasnosti nie sú pod kontrolou vlády, v Mjanmarsku, na okupovanom palestínskom území, na ktorom má Izrael povinnosti podľa medzinárodného humanitárneho práva, v Líbyi, Jemene a Sýrii, kde sú všetky strany konfliktu vzhľadom na nedávne vojenské akcie za posledných dvanásť mesiacov naďalej povinné dodržiavať medzinárodné humanitárne právo. EÚ bude naďalej požadovať neobmedzený prístup pre mechanizmy monitorovania ľudských práv v gruzínskych separatistických regiónoch Abcházsko a Južné Osetsko, na Krymskom polostrove, ktorý protiprávne anektovala Ruská federácia, a v oblastiach východnej Ukrajiny, ktoré v súčasnosti nie sú pod kontrolou vlády. Na účely vyšetrovania a stíhania zodpovedných osôb bude ďalej podporovať zhromažďovanie dôkazov a dokumentácie o všetkých porušeníach medzinárodného humanitárneho práva a medzinárodného práva v oblasti ľudských práv, najmä pokiaľ ide o systematické, rozsiahle a hrubé porušovanie ľudských práv, ktoré môže predstavovať genocídu, zločiny proti ľudskosti alebo vojnové zločiny. Ďalej bude podporovať mechanizmy, ako sú napr. vyšetrovacie komisie a medzinárodné mechanizmy s mandátom OSN, ako to nedávno urobila v prípade Burundi, KĽDR, Mjanmarska, Sýrie a Jemenu, s cieľom pripraviť pôdu na vyvodenie zodpovednosti voči páchateľom závažných trestných činov. EÚ bude na multilaterálnych fórach ďalej presadzovať zásadu zodpovednosti za ochranu.
21. EÚ dodržiava zásady ochrany ľudských práv vo vzťahu k **utečencom, vnútorne vysídleným osobám a migrantom**, pričom osobitnú pozornosť venuje deťom, ženám a ďalším osobám v zraniteľných situáciách. Komplexný prístup EÚ k migrácii sa bude naďalej zameriavať na riešenie základných príčin neregulárnej migrácie, podporu krajín v súvislosti s riadením migrácie, narúšanie obchodných modelov prevádzачov migrantov a obchodníkov s ľuďmi, lepšie riadenie vonkajších hraníc Európy a ponúkание možností legálnej migrácie pri plnom rešpektovaní vnútroštátnych právomocí. Naďalej bude vyzývať všetky štáty, aby predchádzali obchodovaniu s ľuďmi, ochraňovali jeho obeť a zabezpečili účinné stíhanie páchateľov.

22. EÚ bude pokračovať v podpore vykonávania **hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv** (UNGP) v rámci svojej vonkajšej činnosti aj vo vnútorných politikách, okrem iného prostredníctvom iniciatív zameraných na náležitú starostlivosť v oblasti ľudských práv, prístup k náprave pre obete podnikového zneužívania, nabádanie na prijatie národných akčných plánov a na podporu obhajcov ľudských práv pôvodného obyvateľstva a v oblasti životného prostredia. Preskúma možnosti, ako zintenzívniť vykonávanie hlavných zásad OSN, vrátane možného akčného plánu EÚ. EÚ bude dôsledne sledovať rokovania o právne záväznom nástroji v oblasti ľudských práv pre nadnárodné spoločnosti a iné podniky. Zodpovedné obchodné správanie má zásadný význam pre dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja.
-